

رضاخان سواد نظامی درست و حسابی نداشت

۱۴ آبان ۱۳۹۴ ساعت ۲۲:۴۰

این مانور که برای اولین بار اجرا می‌شد، برای رضاخان چیز عجیب و غریبی بود و او که سواد نظامی درست و حسابی نداشت و دانشکده ندیده بود، تعجب می‌کرد که یک تیپ پیاده ظرف ربع ساعت خود را به موضعی برساند و یک ربع بعد در خط‌الرأس ارتفاعات حاضر شود و در مقابل دشمن آماده گردد....

شاید یکی از تصاویری که در ذهنیت تاریخی ما ایرانیان شکل گرفته باشد؛ نظامی‌گری رضاخان می‌باشد. فردی که به تمامی فوت و فن نظامی‌گری آشنایی دارد و یکی ژنرال تمام عیار می‌باشد. اما در برگهایی از تاریخ معاصر ایران و از زبان ارتشبد فردوست خاطراتی ذکر شده است که نشان می‌دهد رضاخان از سواد نظامی بسیار پایینی برخوردار بود و حتی به ساده‌ترین مسائل، تاکتیکها و آرایشات نظامی آشنا نبود.

در ص ۷۸-۷۹ کتاب می‌خوانیم:

شخصی به نام سرهنگ عبدالله هدایت، رئیس رکن ۳ ارتش بود. او فرد بسیار خوش‌بینی بود و در دورانی که دانشجو بودم، استاد دعوتی دانشکده افسری بود و من، به عنوان یک شاگرد، از بیاناتش لذت می‌بردم و مسحور معلوماتش می‌شدم! یک سال مانور سالانه در حوالی شهریار برگزار شد و من هم به عنوان فرمانده گروهان لشکر یک در آن شرکت داشتم. در شهریار ارتفاعات زیاد نیست، ولی به هر حال روی بلندترین تپه برای رضاخان جایگاهی را درست کرده بودند و او با دوربین ما را تماشا می‌کرد. هدایت از طریق سرلشکر ضرغامی، رئیس ستاد ارتش، به اطلاع رضاخان رسانید که امسال ما یک مانور کوتاه‌مدت از یک واحد جدید موتوریزه درست کرده‌ایم که اگر اجازه دهید اجرا شود! مانور اجرا شد. این واحد به اصطلاح جدید عبارت بود از ۱۵۰-۱۰۰ کامیون که یک تیپ سوار آن بودند، نه زرهی داشتند و نه تانکی و نه توپخانه خصوصیه؛ تعدادی کامیون بود و یک عده سرباز! دیدیم که از دور گرد و خاک بلند شد و این واحد رسید و توقف کرد. آنها قبلاً زیر نظر هدایت برنامه‌ریزی و تمرین کرده بودند. سربازها از کامیون پایین پریدند و به سرعت خود را به ارتفاعات رساندند و به اصطلاح تسخیر کردند! این مانور که برای اولین بار اجرا می‌شد،

برای رضاخان چیز عجیب و غریبی بود و او که سواد نظامی درست و حسابی نداشت و دانشکده ندیده بود، تعجب می کرد که یک تیپ پیاده ظرف ربع ساعت خود را به موضعی برساند و یک ربع بعد در خطالرأس ارتفاعات حاضر شود و در مقابل دشمن آماده گردد. رضاخان خیلی تحسین کرد و مانور را فوق العاده و عالی خواند و هدایت را تمجید نمود! هدایت هم بلافاصله لاف بزرگی زد که واقعا وقاحت می خواهد. او به رضاخان گفت: «ما با سه تا از این واحدها می توانیم جلوی روس ها را بگیریم!» رضاخان هم باور کرد و گفت: «آفرین، درست کنید!» بدین ترتیب، زیر نظر هدایت ۳ تیپ موتوریزه درست شد که البته به لشکرهای تهران وابسته شدند. این نمونه، سطح نازل معلومات رضاخان و بی اطلاعی او از تکنولوژی های نظامی جهان آن روز را نشان می داد و هم روحیه امرای ارتش رضاخان را!

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۲۰۸۰۰/نداشت-حسابی-درست-نظامی-سواد-رضاخان/>